Жіночі образи у романі Панаса Мирного «Хіба ревуть воли, як ясла повні?». Твір 10 клас

У романі «Хіба ревуть воли, як ясла повні?» Панас Мирний описує життя поневоленого народу. Письменник подає образи нескорених жінок- селянок, які, незважаючи на важкі соціальні, а також психологічні умови, залишаються такими ж чесними, добрими і мужніми. Такими рисами характеру Панас Мирний наділив Мотрю, Галю і Христю, які звикли до важкого, але чесного життя. Для них краще вже нічого не мати, ніж мати щось, що було здобуте неправдою, крадіжками і злочинами.

Вражені неправдою, деякі чоловіки — Чіпка, Максим — стають на шлях злочинів. Але жінки виявляються сильнішими за них, прагнучи зробити все, щоб покращити своє становище чесною працею. Яскравим прикладом жінки-трудівниці є Мотря, яка працює не покладаючи рук, щоб хоч якось підтримати свою родину. В її житті не було щастя, радості. Невеличкий промінь лише на мить освітив її життя, подарувавши клаптик землі, і знову згаснув, відібравши останню надію, останні мрії та сподівання: «Мотря день і ніч в роботі та в роботі; літом — на полі, зимою — вдома».

Цій жінці було дуже важко змиритися з неправдою, яка дуже глибоко її вразила. Та не тільки соціальні умови пригнічували Мотрю, великого болю завдав їй її рідний син, зневажаючи її почуття, ображаючи материнське серце. Людиною, перед якою Мотря виливала своє горе, якій вона скаржилася на своє злиденне життя, була Христя. Ця дівчина була веселою, завжди усміхненою, але, зіткнувшись із несправедливістю, кривдою і пригніченням, вона зовсім змінилася. Христя стала мовчазною. Посмішка вже рідко з'являлася на її обличчі, раніше такому привітному і щасливому. Христя дуже чуйна людина, чужі страждання завдавали їй болю так само, як і свої. Почувши сумну розповідь Чіпки про свої злидні, вона близько до серця сприйняла його невдачі, важку долю. Але поділившись своїми думками та хвилюваннями з чоловіком, вона раптом відкрила для себе, що він не розуміє страждання інших людей, кажучи, що «своя сорочка ближче до тіла». Христю дуже вразив цей егоїзм, вона не чекала такого від Грицька. У романі є образ ще однієї чуйної дівчини. Це образ Галі, в якому також розкривається прагнення до справедливості, до чесного життя, до тихого сімейного щастя. Ці риси об'єднують її з Мотрею і Христею. Батько та мати Галі були злочинцями, вона виросла в цьому оточенні, проте її душа не зачерствіла, вона залишилася доброю та щирою дівчиною. Галя намагалася витягти Чіпку з тієї компанії злодіїв, в якій він опинився, вона прагнула жити так, як живуть усі чесні люди: на своїй землі саджати хліб, самому заробляти гроші, а не здобувати кошти крадіжкою і навіть злочинами. Галя мріє про своє господарство, худобу, про мирне хліборобське життя з Чіпкою: «Я не люблю коней... воли кращі... Воли такі смирні, тихі...»
Проте на деякий час їй вдалося повернути свого чоловіка до нормального життя. Коли Чіпка раптом отямився, Галя дуже шанувала його, вірила йому: «Один, та добрий,— вступилася за чоловіка Галя...»

Але вона не змогла втримати його від старого життя, від старих звичок. Важкі соціальні умови виявилися сильнішими, ніж зусилля чесної дівчини. Вона програла у цій боротьбі. Дізнавшись про той страшний злочин, який скоїв її чоловік, Галя вирішує накласти на себе руки.

У ті часи пригнічення на селі було дуже жорстоким, багато людей просто боялися своїх господарів-панів. Селяни вже давно втратили довіру до цих тиранів: «І нащо тобі, сину, з

панами тягатися? — каже Мотря журливо.— Ще, не дай Боже, підведуть як... Самі ж поховаються, а тобі — буде...»

Селяни отримали волю лише формально, а насправді їхнє становище стало ще гіршим, ніж було. Тому мужність жінок, які чесно жили в ті часи, є справді героїчною.

Але один жіночий образ у романі мені не сподобався. Це образ Явдохи, яка була користолюбивою, заздрісною та злою жінкою. Їй не сподобалася Мотря тільки тому, що вона жила в маленькій хаті, була зодягнена в стару одежину, тому, що на її обличчі були зморшки, які свідчили про важке життя. Ця жінка брала участь в усіх брудних справах свого чоловіка. Вона влаштовувала бенкети для його друзів-злодіїв. Але вона виросла в таких умовах, де не могла стати доброю та порядною, тому що її батьки навмисне штовхнули її ще дитиною на злочини. Одружившись із москалем Максимом, вона завжди була серед розбійників. Я вважаю, що її можна не тільки засуджувати, а й виправдати. З одного боку, це соціальний стан людей, нікчемні батьки Явдохи, погане оточення протягом усього життя. Але з іншого боку, якщо порівняти Явдоху з Галею, то умови їхнього життя були схожими: вони обидві зросли в родині розбишак і злодіїв, усі їхні брудні справи проходили перед очима жінок. Проте серце однієї стало черствим і холодним, а в іншої залишилося добрим і палким. Явдоха стала жадібною і злою, а Галя залишилася чуйною, чесною, доброю і порядною жінкою, яка вирішила, що краще зовсім не жити, ніж жити так, як жили її батько, мати та чоловік.

Тому ми бачимо, що Панас Мирний зображує не тільки мужніх, чесних та морально сильних жінок. Він описує й таких, які не змогли одержати перемогу над важкою долею і жахливими умовами, які примушували людину різними шляхами здобувати собі кошти для життя.

Роман «Хіба ревуть воли, як ясла повні?» є соціально-психологічним, бо в ньому змальовуються не тільки важкі соціальні умови, в яких перебував український народ, а й світ внутрішніх хвилювань та турбот героїв. Письменник доводить, що навіть найстрашніший злочин не може бути скоєний просто так, без будь-яких обставин, які б сприяли цьому вчинкові.